

Simuna kivid kanti UNESCO maailmapärandi nimekirja

15. juulil kanti UNESCO maailmapärandi nimekirja Tartu ülikooli täheteadlase F.G.W. Struve geodeetiline kaar, millest Eestis on säilinud kolm punkti, neist kaks Simuna lähestel.

Geodeetiline kaar on 2820 km pikkune Põhja-Norrast Musta mereni ulatuv meridiaanilõik. Struve juhtimisel aastatel 1816 - 1855 toimunud töodel on väga suur tähtsus Maa kuju ja suuruse määramisel ning astronoomia, geodeesia ja kartograafia arengus.

UNESCO maailmapärandi nimekirja kanti kaar oma säilinud 34 punktiga. Kaar läbib tänapäeval 10 riiki: Norra, Rootsi, Soome, Venemaa, Eesti, Läti, Leedu, Valgevene, Ukrainas ja Moldova. Riikide ühi-

se avalduse UNESCO-le esitas Soome kultuuriminister 2004. aasta jaanuaris.

Eestis on Struve meridiaanikaare 22 punktist säilinud kolm: üks Tartu tähetornis ja kaks Virumaal Simunas. Säilinud punktid on enamasti kaljusse tinaga valatud reeperid või kivitähised maapinnal. Simunas tähistavad geodeetilist kaart maantee ääres olev põlukivist sammast ning Võivere külas maantee ja vana tuuleveski lähedal paekivist laotud alus.

Eestist on UNESCO maailmapärandi nimekirjas veel Tallinna vanalinn ning UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirjas Eestist laulu- ja tantsupidude traditsioon ning Kihnu kultuuriruum. (VT)